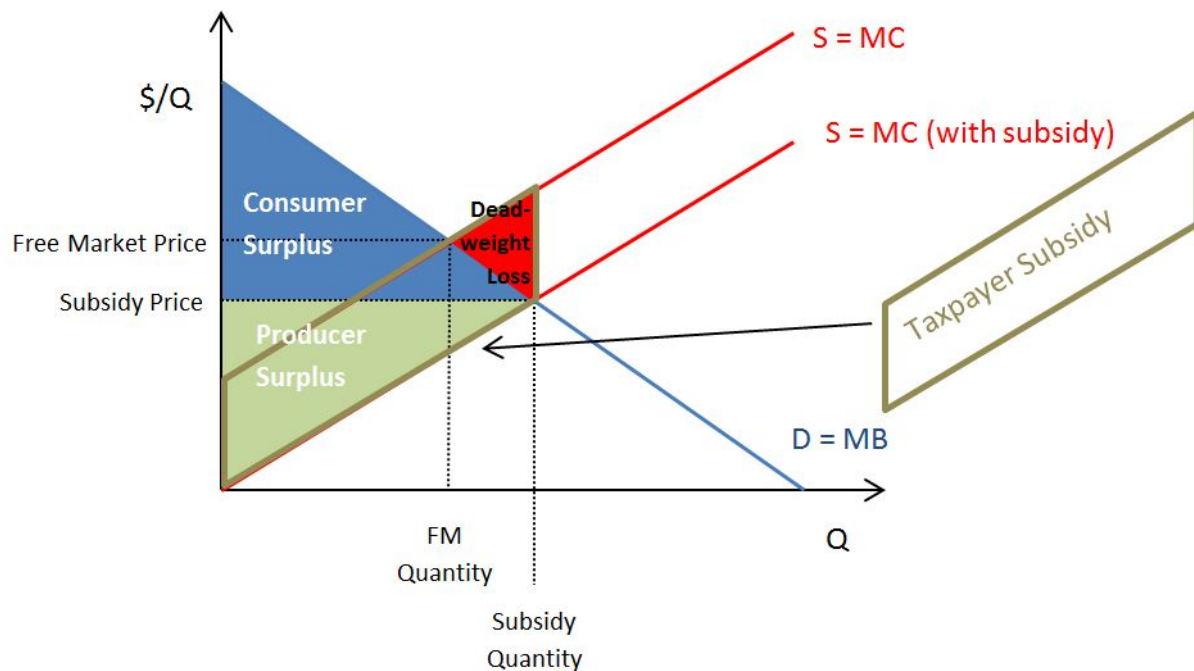

Consumenten- en producentensurplus (3)

Als de overheid een subsidie verstrekt op de verkoop van een bepaald artikel is dat een ingrijpen in het marktmechanisme en zal dat leiden tot deadweight loss.

Stel dat de overheid een subsidie geeft op de verkoop van een product. Zij geeft deze subsidie aan de aanbieder.

Onderstaande grafiek toont het gevolg:

Toelichting:

Voordat er een subsidie werd gegeven was de $S = MC$ de aanbodcurve ($S = \text{supply}$ en $MC = \text{marginal cost}$). De prijs was toen de Free Market Price. Het consumenten- en producentensurplus samen was de driehoek tussen de aanbodcurve en de vraagcurve links van het snijpunt.

Door de subsidie komt de aanbodcurve lager te liggen. De producenten krijgen immers een subsidie en nemen dus genoeg met een lagere prijs.

Een aanbodcurve die lager ligt heeft een andere functie. Je vindt de nieuwe functie als volgt:

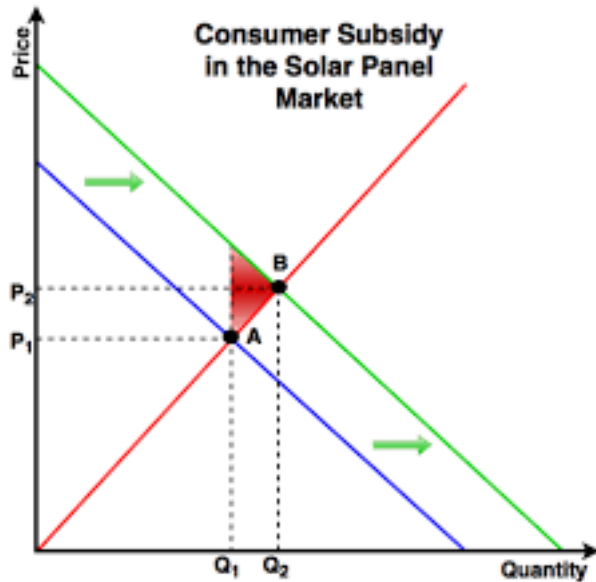
$$Q_a = a(P + \text{subsidie}) + b$$

[je kunt dit als volgt onthouden: als een ondernemer een subsidie krijgt ontvangt hij meer dan de prijs]

Het consumentensurplus en het producentensurplus neemt toe. Het bestaat nu uit de blauwe en groene driehoek. Het surplus is echter niet voldoende gestegen. De subsidie die de overheid verstrekt is namelijk groter dan de toename van het surplus. In de grafiek is het totaal van de subsidie omkaderd met een bruine lijn. Deze subsidie is groter dan de toename van het surplus. Het rode driehoekje geeft aan hoeveel de subsidie groter is dan de toename van het surplus. Dit is de deadweight loss, de afname van de welvaart. De welvaart is

afgenomen omdat de belastingbetaler moet opdraaien voor de subsidie, maar deze subsidie lever een kleinere toename van het surplus op.

De overheid had de subsidie ook aan de consument kunnen geven. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij de aanschaf van een zonnepaneel. Als je een zonnepaneel koopt krijg je van de overheid een bedrag op je rekening bijgeschreven. Dit betekent dat de vraagcurve omhoog gaat met het bedrag van de subsidie.

Ook nu ontstaat er weer deadweight loss (rode driehoekje). Dit komt omdat het bedrag van de subsidie (gebied boven de blauwe lijn, onder de groene lijn en links van lijnstukje AB) groter is dan de toename van het surplus (gebied boven de blauwe lijn, onder de groene lijn en links van het stippelijntje).

De functie van de nieuwe vraagcurve vind je als volgt:

$$Q_v = a(P - \text{subsidie}) + b$$

Je trekt nu de subsidie af van de prijs omdat de consument een lagere prijs betaalt.